

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoCsp/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818201547
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7818201547.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Borisa Brondoša v spore žalobcu D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom P., T. XXX, zastúpeného JUDr. Jánom Halkom, advokátom, Rožňava, Cyrila a Metoda 105/2, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku 1Csp/19/2018-422 z 15.12.2020 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom 1Csp/19/2018-161 z 24.9.2018 určil, že spotrebiteľské úvery poskytnuté žalobcovi žalovaným na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 21.8.2015 a na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej toho istého dňa sú bezúročné a poskytnuté bez poplatkov a ďalej určil, že dohoda o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX a dohoda o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX, obe uzatvorené dňa 21.8.2015 medzi žalobcom, ako zákazníkom, a žalovaným, ako poskytovateľom, sú neplatné a tiež žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,00 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Samostatným výrokom žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 100 %.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmlúv o spotrebiteľských úveroch revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX tvrdiac, že tieto spotrebiteľské zmluvy neobsahovali zákonom predpísané náležitosti a naopak obsahovali neprijateľné zmluvné podmienky odporujúce právnym predpisom, keď pri nich nesprávne boli uvedené výšky poskytnutých úverov ako aj údaje o RPMN a zmluvy obsahoval aj neúplné údaje o výškach splátok a termínoch konečnej splatnosti úverov. Zo žaloby mu tiež vyplynulo, že žalobca sa domáhal aj určenia neplatnosti dohôd o poskytovaní služieb uzatvorených taktiež 21.8.2015 s tým, že tieto sú v absolútnom rozpore s dobrými mravmi ako aj so zákonom o spotrebiteľských úveroch a Občianskym zákonníkom a vysoká odplata za tieto služby nevyplýva zo žiadneho odkazu na sadzobník či podrobný rozpis a takéto fiktívne plnenie neslúži záujmom spotrebiteľa. Vzal do úvahy obranu žalovaného, ktorý namietal, že poskytnutá suma úveru bola v súlade so zmluvami a zmluvnými dojednaniami znížená o poplatok a následne poukázaná žalobcovi na účet, že výpočet RPMN bol správny a v súlade so zák. č. 129/2010 Z.z. a samotný údaj o RPMN sa objektívne dohodnúť ani nedal, keď zmluvy obsahovali

aj všetky potrebné údaje o konečnej splatnosti úveru a dohody o poskytovaní služieb tiež napĺňali všetky požiadavky zákonov. Podrobne ďalej reprodukoval obsah podaní a vyjadrení strán a uviedol, že uznesením z 25.7.2018 pripustil zmenu žaloby, v rámci ktorej sa žalobca domáhal od žalovaného aj vyplatenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500,00 eur. Vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 19.8.2015 žalobca požiadal žalovaného o poskytnutie dvoch rôznych spotrebiteľských úverov revolvingového typu vo výške 1.500,00 eur a 750,00 eur, pričom v prípade prvého z nich mesačná splátka úveru predstavoval 81,78 eur pri 42 splátkach a v druhom prípade splátka bola dohodnutá na 40,90 eur, taktiež pri 42 splátkach. V oznámení veriteľa o schválení úverov z dňa 21.8.2015 pri prvom úvere dátum splatnosti poslednej splátky bol stanovený na deň 1.3.2019 a na tento deň bol stanovený aj dátum splatnosti poslednej splátky druhého úveru. Medzi stranami sporu dňa 21.8.2015 boli uzatvorené aj dohody o poskytovaní služieb, na ktorých základe sa žalobca zaviazal žalovanému poskytovať tam špecifikované služby a žalobca sa za ne zaviazal zaplatiť mesačnú odplatu vo výške 2,60 % zo sumy schváleného úverového rámca zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Právne vec posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 5, 11 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj podľa § 1 ods. 2, § 2 písm. d), g), h), i) a l), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 a § 19 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase podpisu zmlúv a tiež podľa § 39 Občianskeho zákonníka a bol toho názoru, že pri dohadovaní zmlúv o spotrebiteľských úveroch nebola dodržaná písomná forma predmetných zmlúv v zmysle § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to pre obsahovú nezhodnosť písomných prejavov vôle zmluvných strán v časti údajov týkajúceho sa výšky RPMN, keďže žalobca v predložených návrhoch zmlúv o revolvingovom úvere uviedol odlišný údaj oproti oznámeniu o schválení úveru. Žalovaný totiž pri schvaľovaní úverov 21.8.2015 zmenil v bode 6 základný údaj o výške RPMN a oproti hodnote 24,89 % (24,92 %) uviedol údaj 24,35 % (24,38 %). Takáto zmena v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa považuje za nový návrh, ktorý už žalobcovi však nebol predložený k prijatiu, a teda ani nemohla vzniknúť platná zmluva o úvere v časti RPMN.

3. Súd prvej inštancie v rozsudku z 24.9.2018 ďalej posudzoval (ne)splnenie podmienok pre určenie, že poskytnuté úvery sú bezúročné a bez poplatkov, v zmysle ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a náležitosti zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. Z obsahu zmluvy č. XXXXXXXXXXXX (z obsahu zmluvy č. XXXXXXXXXXXX) vyplýva, že žalobcovi bol schválený úver vo výške 1.500,00 eur (750,00 eur) s tým, že mal zaplatiť poplatok za poskytnutie úveru v sume 150,00 eur (75,00 eur) a tento poplatok mu bol prakticky hneď zrazený žalovaným a na účet žalobcu bola zaslaná suma 1.350,00 eur (675,00 eur). Podľa zmluvy č. XXXXXXXXXXXX mal žalobca splácať úver v 42 (42) mesačných splátkach po 46,68 eur (23,35 eur). Zmluva neobsahuje špecifikáciu jednotlivých splátok čo do výšky istiny a úroku, ale obsahuje dve sumy mesačných splátok, a to sumu splátok podľa dohody o poskytnutí služby spolu vo výške 81,78 eur (40,90 eur) a sumu splátky s úrokom vo výške 46,68 eur (23,35 eur). Uvedenie údajov o špecifikácii jednotlivých splátok v listine označenej ako Oznámenie veriteľa o schválení úveru nie je postačujúce, nakoľko predmetnú listinu nie je možné považovať za súčasť zmluvy o úvere, keďže predstavuje jednostranné oznámenie veriteľa, ktoré žalobca písomne neodsúhlasil a o jeho obsahu v čase podpisovania zmluvy nemal vedomosť. Súd sa predmetnými dohodami o poskytnutí služieb zaoberal a považuje ich za neplatné - viď nižšie. Z dokazovania teda vyplýva, že žalobca mal uhrádzať splátky vo výške 81,78 eur (pri úvere č. XXXXXXXXXXXX splátky vo výške 40,90 eur). Na základe uvedeného sú potom v zmluve o spotrebiteľskom úvere nesprávne uvedené údaje o RPMN a aj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pretože pokiaľ mal žalobca zaplatiť 42 mesačných splátok po 81,78 eur (40,90 eur), tak spolu by celková čiastka predstavovala sumu 3.434,76 eur (1.717,80 eur), k čomu je potrebné pripočítať ešte poplatok za poskytnutie úveru v sume 150,00 eur (75,00 eur) a potom celková čiastka je 3.584,76 eur (1.792,80 eur). V zmluve je celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, vyčíslená na sumu 2.110,56 eur (1.055,70 eur). V zmluve resp. oznámení je síce vyčíslená aj odplata za poskytnutie služby v zmysle dohody o poskytovaní služieb na sumu 1.474,20 eur (737,10 eur), avšak táto nie je zahrnutá do celkovej čiastky, ktorú musí dlžník zaplatiť a teda dlžník je zavádzajúcim spôsobom informovaný o celkovej čiastke, ktorú musí zaplatiť. Uvedený nedostatok má potom vplyv aj na výpočet celkovej výšky RPMN, pretože v zmluve je síce RPMN vypočítaná na 24,35 % (24,38 %), avšak v skutočnosti RPMN predstavuje 104,20 % (104,25 %), pretože podľa § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z. sú celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe a do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ak spotrebiteľ musí navyše zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby uzavrieť, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za

ponúkaných podmienok, pričom celkové náklady spotrebiteľa tvoria základ pri výpočte RPMN. Pokiaľ žalovaný do výpočtu RPMN nezahrnul aj náklady spojené s dohodou o poskytnutí služby, tak potom RPMN je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa. Tým, že žalovaný splátky podľa dohody o poskytnutí služby do celkových nákladov a tým aj do výpočtu RPMN nezahrnul, súd vyhodnotil spotrebiteľský úver ako bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b), d) zákona č. 129/2010 Z.z., keďže sú v ňom nesprávne uvedené údaje o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a o výške RPMN (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.).

4. Súd prvej inštancie v rozsudku 1Csp/19/2018-161 taktiež poukázal na to, že v zmluvách absentuje údaj o celkovej výške úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko žalobca od žalovaného z dôvodu zaúčtovania poplatku za poskytnutie obdržal reálne sumu 1.350,00 eur a nie žalovaným uvádzaných 1.500,00 eur a pri druhom úvere reálne obdržal sumu 675,00 eur a nie 750,00 eur. Napriek týmto reálne poskytnutým sumám istiny úverov žalovaný ročne úročil sumu 1.500,00 eur a 750,00 eur a z týchto súm aj vypočítaval RPMN. Dospel ďalej k záveru, že zmluvy neobsahovali ani náležitosti v zmysle § 9 ods. 1 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z.z., t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keďže splátky oboch úverov boli dojednané iba jednou sumou bez členenia na istinu, úroky a iné poplatky. V zmluvách tiež absentovali údaje o konečnej splatnosti úverov podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. a tieto údaje nemožno určiť ani na základe ostatných údajov uvedených v zmluvách a uvedenie údajov o konečnej splatnosti úveru, termíne prvej a poslednej splátky v listine označenej ako oznámenie veriteľa o schválení úveru nie je postačujúce, keď predmetnú listinu nie je možné považovať za súčasť zmluvy o úvere a termín konečnej splatnosti úveru musí byť spotrebiteľovi známy najneskôr v čase, kedy vstupuje do zmluvného vzťahu. Na základe uvedených skutočností oba spotrebiteľské úvery pokladal za bezúročné a poskytnuté bez poplatkov. Dohody o poskytovaní služieb zo dňa 21.8.2015 považoval za typické formulárové zmluvy, pri ktorých spotrebiteľ mal za poskytované služby zaplatiť v prvom prípade 1.474,20 eur a v druhom prípade 737,10 eur, pričom tieto dohody nadväzovali na príslušné úverové zmluvy a považoval ich za rozporné s dobrými mravmi, keďže spotrebiteľ mal zaplatiť za služby odplatu vo výške predstavujúcej cca 98,28% z poskytnutého úveru. Uzavreté dohody o poskytovaní služieb podrobil aj preskúmaniu z pohľadu súdnej kontroly nekalých obchodných praktík, pričom tam špecifikované služby sú bežnými administratívnymi úkonmi, ktoré by dodávateľ mal spotrebiteľovi poskytovať v rámci bežnej správy úveru a komunikácie s klientom a dodávateľ sa nimi snažil obísť ustanovenia o najvyššej prípustnej odplate za spotrebiteľský úver, ako aj judikatúru súdov týkajúcu sa úroku z úveru v rozpore s dobrými mravmi a takýto postup žalovaného je podľa jeho názoru výslovne špekulatívny a nemôže požívať právnu ochranu (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Obdobný názor bol vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15 Co 39/2016 zo dňa 23.2.2016, z ktorého aj citoval. Vychádzajúc zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. uznal nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia za dôvodný. Žalobca ako spotrebiteľ si úspešne uplatnil porušenie svojho práva a toto porušenie bolo spôsobilé privodiť mu ujmu, keď žalovaný ako podnikateľ v oblasti spotrebiteľských úverov mal konať v súlade so zákonmi o ochrane spotrebiteľa. Uplatnenú výšku zadosťučinenia vo výške 500,00 eur pokladal za primeranú výšku oboch úverov, morálnej a hrozacej majetkovej ujme žalobcu, ktorá už len pri výpočte odplaty z dohôd o poskytovaní služieb predstavovala spolu 2.211,30 eur. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

5. Rozsudok zo dňa 24.9.2018 napadol včas podaným odvolaním žalovaný, navrhol ho zmeniť a žalobu v celej vyhovujúcej časti zamietnuť uplatniac pritom odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Nesúhlasil so záverom prvoinštančného súdu, podľa ktorého zmluvy nemali zákonom požadovanú formu, pretože medzi žiadosťou o úver a schválením úveru boli rozdiely v hodnote RPMN. Nebolo totiž prihliadané na to, či ide o dohodnuteľný údaj alebo nie, teda, či aj RPMN nepatrí medzi údaje, ktoré nie je možné dohodnúť. Bol toho názoru, že hodnota RPMN úveru sa medzi stranami úverovej zmluvy nikdy nedojednávava a tento údaj sa objektívne dohodnúť ani nedá, čo vyplýva v prvom rade z právnej úpravy upravujúcej spôsob určenia tohto údajov, k čomu sa priklonila aj súdna prax. Ak by totiž neurčil údaj RPMN schváleného úveru postupom podľa zákona č. 129/2010 Z.z., teda by tento údaj neurčil výpočtom podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, ale by uviedol hodnotu zhodnú „s predpokladanou RPMN“ uvedenou v bode 5 každej zmluvy, potom by porušil zákon č. 129/2010 Z.z. Zákon č. 129/2010 Z.z. podľa neho vôbec nepredpokladá, že by sa náležitosti vymenované v § 9 ods.2 mali dohodnúť, ale vyžaduje sa, aby boli v zmluve uvedené. Na podporu tohto svojho názoru citoval vybrané časti z uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/839/2016 zo dňa 29.6.2016. Nesúhlasil ani s druhým dôvodom rozhodnutia súdu svedčiacim pre bezúročnosť úveru a to s absenciou

konečnej splatnosti úveru. Táto náležitosť nemôže a nikdy nemohla byť v zmysle úijného práva dôvodom pre bezúročnosť úveru, čo je zrejmé aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 a tento záver potvrdzuje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/146/2017, z ktorého citoval. V danom prípade zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, spôsobom vyplývajúcim z čl. 4, odseku 4.5 zmluvných dojednaní a tiež spôsobom vyplývajúcim zo splátkového kalendára. Nesúhlasil taktiež so záverom súdu prvej inštancie o nesprávne určenej výške RPMN potom, ako do nej nebol zahrnutý náklad z dohody o poskytovaní služieb. Po citácii § 2 písm.g/ a i/ zák. č. 129/2010 Z.z. mal za to, že súčasťou celkových nákladov sú náklady akéhokoľvek druhu, ktoré spotrebiteľ musí zaplatiť a ktoré v prípade doplnkových služieb vyplývajú z takej dohody o doplnkovej službe, ktorej uzavretie bolo podmienkou pre získanie úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok. Vykonaným dokazovaním však nebola preukázaná žiadna skutočnosť o tom, že uzavretie dohody o poskytovaní služieb bolo podmienkou pre získanie úveru. Pochybil tak konajúci súd, ak dospel k záveru, že pri výpočte RPMN sa malo uvažovať s celkovou platbou, ktorá okrem splátky úveru zahŕňala aj sumu platby podľa dohody o poskytovaní služieb. Prítom priamo v čl. 1 ods. 2 Dohôd o poskytovaní služieb sa uvádzalo, že služby sú dobrovoľné a ich poskytovanie nie je podmienkou alebo predpokladom pre získanie úveru. Namietal tiež priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 500,00 eur v prospech žalobcu, keď nebol naplnený predpoklad o právoplatne ustálenom stave o porušení nejakého práva spotrebiteľa. V ustanovení § 3 ods. 5 Zák. č. 250/2007 Z.z. sa uvádza, že porušenie práva, či povinnosti musí súvisieť s normami na ochranu práv spotrebiteľov a ak by zákonodarca mienil porušenie akéhokoľvek predpisu ako zákonnú podmienku pre úspešné uplatnenie uvedeného nároku, uviedol by to v texte zákonného ustanovenia.

6. Krajský súd v Košiciach rozsudkom 2Co/362/2018-348 z 24.10.2019 rozsudok vo výroku, ktorým súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,00 eur a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie a v ostatnej odvolaní napadnutej časti (I. a II. výrok) rozsudok potvrdil. Prvé dva výroky rozsudku súdu prvej inštancie teda pokladal za vecne správne, opierajúce sa o príliehavé a dostatočné odôvodnenie. V časti výroku rozhodnutia o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia však rozsudok pokladal za nepresvedčivý, v odôvodnení nezaoberajúci sa celým komplexom kritérií, podstatných pre daný typ rozhodnutia.

7. Súd prvej inštancie ďalším rozsudkom 1Csp/19/2018-422 z 15.12.2020 (t.j. teraz preskúmaným rozhodnutím) zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,00 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal aj náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci vo výške 100%.

8. Zrekapituloval doterajší priebeh konania, zhrnul obsah vyjadrení strán sporu a citoval § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Dospel k záveru, že žaloba žalobcu je v časti priznania nároku na primerané finančné zadosťučinenie dôvodná. Citoval vybrané časti z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016 a zdôraznil, že žalobca ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil nárok vyplývajúci z porušenia jeho práva, keď je nepochybné, že žalovaný je podnikateľom v oblasti spotrebiteľských úverov a má preto konať v súlade so zákonmi na ochranu spotrebiteľa. Z dokazovania mu vyplynulo, že žalobca si svoj záväzok pravidelne a včas plnil a to až do doby, kým nezistil, že uhradil žalovanému celú istinu pri oboch poskytnutých úveroch. Na základe právoplatného rozhodnutia súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetných úverov konštatoval, že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil a to pri oboch úveroch v celkovej výške 306,78 eur a navyše pri uplatňovaní svojho neoprávneného nároku prišiel aj k vykonávaniu zrážok zo mzdy, čo nepochybne malo negatívny dopad na finančnú situáciu žalobcu a na jeho pracovný život, keďže stratil v očiach zamestnávateľa postavenie finančne zodpovednej osoby. Pokiaľ ide o výšku priznaného finančného zadosťučinenia za podstatné považoval hľadisko primeranosti a bral do úvahy, že žalobca predmetné úvery „preplatil“ o sumu 306,78 eur, ktorú si už uplatniť voči žalovanému nevie pre uplynutie subjektívnej premlčacej doby. Pri stanovení výšky zadosťučinenia vzal zreteľ i na to, že samotné konanie začalo 29.5.2018 a žalobcovi priznal sumu 500,00 eur. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

9. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalovaný, navrhol ho zmeniť a žalobu zamietnuť s poukazom na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Namietal, že podľa odôvodnenia

napadnutého rozsudku pri rozhodovaní súd prihliadal na stratu postavenia žalobcu ako finančne zodpovednej osoby u zamestnávateľa a na jeho nadmerný stres v rámci konania, hoci takéto závery nemajú oporu v zistenom skutkovom stave. Upozornil, že po nariadení neodkladného opatrenia už voči žalobcovi nevykonával žiadne úkony, ktorými by zamestnávateľa žalobcu žiadal o zrážky zo mzdy. Finančné zadosťučinenie podľa neho nie je náhradou majetkového úbytku a nemožno zohľadňovať, že žalobca mal prísť o sumu 306,78 eur, keďže si ju nikdy neuplatnil. Pre úspech v spore o priznanie nároku sú dôležité dva aspekty a to preukázanie základu nároku a preukázanie skutočností odôvodňujúcich výšku zadosťučinenia. Primerané finančné zadosťučinenie je primárne nárokom nemajetkovej povahy a tento mal by byť odôvodnený práve skutočnosťami, týkajúcimi sa jeho nemajetkovej povahy, k čomu v danom prípade nedošlo.

10. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného považoval toto za nedôvodné a navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Označil za nepochybné, že voči nemu došlo k výkonu zrážok zo mzdy, keď nepochybne trpel aj stresom v dôsledku toho, že v prebiehajúcom konaní žalovaný popieral bezúročnosť a bezpoplatkovosť jeho úverov a hrozila mu tak opätovne zrážka zo mzdy. Podľa jeho názoru nemožno zabúdať ani na sankčnú a preventívnu funkciu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výšku súd prvej inštancie určil správne.

11. Žalovaný v odvolacej replike trval na podanom odvolaní a zdôraznil, že zrážky zo mzdy sú štandardným spôsobom úhrady záväzkov a ich realizácia nekvalifikuje zamestnanca ako osobu, ktorá nevierhodným spôsobom získala nejaký nárok. V konaní nebol vykonaný žiaden dôkaz o strate povesti žalobcu ako finančne zodpovednej osoby. Trval na tom, že v konaní nemohol byť zohľadňovaný fakt, že žalobca si v rámci premlčacej doby neuplatnil nárok na zaplatenie sumy 306,78 eur.

12. Žalobca v odvolacej duplike uviedol, že pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia relevantný nie je len rozsah bezdôvodného obohatenia, o ktorý sa žalovaný obohatil, ale aj celková suma, ktorú požadoval od neho žalovaný v rozpore so zákonom. Pri oboch poskytnutých úveroch vo výsledku sa žalovaný voči nemu chcel bezdôvodne obohatiť o sumu 3.352,56 eur. Ide o nárok, ktorý by bol zjavne v rozpore s dobrými mravmi a takýto postup voči spotrebiteľovi možno označiť za hyenizmus.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

14. Rozsudok je vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 500,00 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 31.3.2022 o 10,45 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 230, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 11.3.2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 CSP.

16. Žalovaný uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/).

17. Odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody neboli naplnené.

18. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a neboli zistené žiadne vady, týkajúce sa procesných podmienok, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil v časti o priznaní finančného zadosťučinenia v sume 500,00 eur podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

19. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v tejto časti, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje.

20. Odvolacie námietky žalovaného nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

21. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o splnení všetkých zákonných predpokladov pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a zhodne so súdom prvej inštancie považuje priznané finančné zadosťučinenie vo výške 500,00 eur za primerané s ohľadom na kritéria, ktoré súd zohľadnil pri určovaní tejto výšky.

22. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k vyššie uvedeným záverom s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a nenáležitá je preto odvolacia námietka žalovaného o nepreskúmateľnosti záverov súdu prvej inštancie.

23. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovne :

24. Predmetom konania je nárok na primerané finančné zadosťučinenie, vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý vzniká, ak sú splnené podmienky stanovené zákonom, a to :

a/ spotrebiteľ aktívne ako žalobca uplatní na súde porušenie práv alebo povinností určených na jeho ochranu proti porušiteľovi,
b/ je úspešný.

25. V prejednávanej veci podstatou odvolacích námietok je tvrdenie žalovaného o nesplnení zákonných podmienok pre priznanie finančného zadosťučinenia žalobcovi a neprimeranosť výšky priznaného finančného zadosťučinenia.

26. Podľa ust. § 3 ods. 5 poslednej vety zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenia od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

27. Ako vyplýva z vyššie citovaného zákonného ustanovenia, jedinou podmienkou pre priznanie finančného zadosťučinenia je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

28. Otázku úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia vysvetlil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach sp.zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016 a sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019.

29. Najvyšší súd v súvislosti s ust. § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. uviedol, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

30. V rozhodnutí sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 najvyšší súd nadviazal na vyššie uvedené závery a zároveň sa zaoberal otázkou, či je možné priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Uviedol, že ust. § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľovi. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v

spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Je preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

31. Vychádzajúc z vyššie citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu odvolací súd konštatuje, že možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná konkrétna ujma, či už materiálna alebo nemateriálna (morálna) a bez toho, aby spotrebiteľ musel preukazovať výšku vzniknutej ujmy.

32. Žalobca v dôsledku doterajších výsledkov konania preukázal úspešné uplatnenie jeho práv voči žalovanému, keď rozsudkom súdu prvej inštancie z 24.9.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 2Co/362/2018-348 z 24.10.2019 bolo určené, že spotrebiteľské úvery poskytnuté žalovaným žalobcovi na základe zmlúv zo dňa 21.8.2015 sú bezúročné a poskytnuté bez poplatkov a že aj dohody o poskytovaní služieb z toho istého dňa sú neplatné. Záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmlúv o úveroch z 21.8.2015 súdy vyslovili pre nesprávne stanovenú ročnú percentuálnu mieru nákladov v zmluvách, ako aj pre absenciu ďalších podstatných náležitostí zmlúv, keď ako už bolo uvedené, bola konštatovaná aj neplatnosť dohôd o poskytovaní služieb, keďže žalobca tieto dohody individuálne nedojednal, pričom v nich zakotvená odplata svojou výškou odporovala dobrým mravom. Tým bolo preukázané porušenie práv žalobcu ako spotrebiteľa a povinnosti žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv so žalobcom. Bola tak splnená zákonná podmienka pre vznik nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie voči žalovanému v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

33. Nenáležitá je odvolacia námietka žalovaného o nepreukázaní nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie. Ochrana spotrebiteľa je zabezpečená aj samotným zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý podrobne upravuje náležitosti zmlúv o spotrebiteľských úveroch, ako aj následky ich nedodržania a rovnako ochrana je zabezpečená aj prostredníctvom ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, upravujúcich spotrebiteľské zmluvy.

34. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zákon č. 250/2007 Z.z. nestanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť, s výnimkou, že toto musí byť primerané.

35. Určenie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou úvahy súdu a súd určí, aká výška finančného zadosťučinenia je primeraná vždy s ohľadom na okolnosti danej veci. Nemôže ísť teda o úvahu svojvoľnú a túto musí súd v odôvodnení rozsudku vysvetliť tak, aby bolo zrejmé, prečo práve priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje za primerané finančné zadosťučinenie v danej konkrétnej veci.

36. Aj keď podmienkou priznania finančného zadosťučinenia nie je vznik ujmy ani hrozba ujmy spotrebiteľovi v dôsledku porušenia jeho práva dodávateľom, existujúca alebo hroziaca ujma môže byť jedným z kritérií pre posudzovanie primeranosti výšky finančného zabezpečenia.

37. Súdna prax doposiaľ vychádzala pri posudzovaní primeranosti finančného zabezpečenia z kritérií, akými sú rozsah, v akom dodávateľ svoje povinnosti porušil, aké majetkové plnenie dodávateľ získal na

úkor spotrebiteľa v dôsledku porušenia svojich povinností, hoci na nich nemal nárok, zohľadňuje dobu trvania protiprávneho stavu, nevyhnutnosť domáhania sa práv v súdnom konaní, vzniknutú, prípadne hroziacu ujmu spotrebiteľovi.

38. V tu prejednávanej veci súd prvej inštancie prihliadol na výšku sumy, ktorú žalobca „preplatil“ - 306,78 eur, dĺžku času, ktorý plynul, kým sa spotrebiteľ domohol nápravy a odstránenia protiprávneho stavu (len konanie trvalo od 29.5.2018) a zadosťučinenie stanovil na sumu 500,00 eur. Je nutné vziať do úvahy, že zo strany žalovaného došlo k neprijateľnému konaniu už na začiatku zmluvného vzťahu a toto vyústilo do časovo a psychicky náročného súdneho konania. Súd zohľadnil, že došlo k závažnému porušeniu práv žalobcu žalovaným v súvislosti s uzatváraním spotrebiteľských zmlúv a toto závažné porušenie bolo spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu spočívajúcu v nezákonnom preplatení úverov, ku ktorému nakoniec aj došlo. Nenáležitá je vonkoncom poukazovanie žalovaného na skutočnosť, že žalobca si v rámci premlčacej doby nárok na zaplatenie sumy 306,78 eur (o ktorú záväzok preplatil) neuplatnil. S odôvodnenými úvahami súdu prvej inštancie sa stotožňuje aj odvolací súd a dopĺňa, že protiprávny stav trval od uzavretia zmlúv 21.8.2015, pričom žalobca bol nútený domáhať sa svojich práv v súdnom konaní žalobou zo dňa 29.5.2018 a úspech dosiahol až na základe rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24.10.2019. Viac ako rok trvajúce súdne konanie nepochybne predstavuje negatívny zásah do bežného života a je spôsobilý privodiť ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, neistoty, neprijemných pocitov zo súdneho konania a z jeho výsledku a to bez ohľadu na to, či spotrebiteľ sa osobne zúčastňuje súdneho konania alebo koná prostredníctvom splnomocneného zástupcu. To, či sa spotrebiteľ osobne (ne)zúčastnil pojednávania, nezohráva v posúdení otázky časovej a psychickej náročnosti konania žiaden význam a to zvlášť v situácii, keď žalobca ako spotrebiteľ musel čeliť aj hrozbe výkonu práva zrážkami zo mzdy, čomu sa bránil prostredníctvom neodkladného opatrenia.

39. Vyhodnotením všetkých vyššie uvedených kritérií odvolací súd dospel k záveru, že priznané finančné zadosťučinenie vo výške 500,00 eur je primerané porušeniu práv žalobcu a povinností žalovaného, ako boli vyššie uvedené a takto priznané finančné zadosťučinenie plní tak funkciu satisfakčnú, ako aj sankčnú.

40. Úvaha súdu prvej inštancie o výške finančného zadosťučinenia preto nevybočila z medzí a hľadísk ustanovených zákonom a priznaná výška je primeraná okolnostiam prejednávanej veci.

41. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

42. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

43. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).